

A WESLEY JÁNOS LELKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA MONITOR VIZSGÁLATA

Wesley János Lelkészképző Főiskola	2016/2/VIII/5 sz. MAB HATÁROZAT A MAB a főiskola akkreditációjának 2019. december 31-ig szóló hatályát – az <i>intézményakkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – fenntartja.</i>
---	--

Előzmények: A Wesley János Lelkészképző Főiskolát és hitéleti szakjait (teológia osztatlan mesterképzési szak és tanári mesterképzési szakon hittanár-nevelő tanár szakképzettséget adó képzés) a MAB az intézményakkreditáció 3. körében a **2014/10/XI/2. sz. határozatával akkreditálta**. A határozat a főiskola számára **intézkedési terv készítését** (2015. március 31-ig), valamint 2015 szeptemberében induló **követő (monitor) vizsgálatot írt elő**. A határozat a nyomon követési eljárás tárgyaként mindenekelőtt az állandó oktatói, kutatói kar meglétét és a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszámának biztosítását fogalmazta meg, és további javaslatokat tett a főiskola és képzéseinek működésére vonatkozóan.

A főiskola a jelzett határidőre benyújtotta **intézkedési tervét (IT)**, amelyet a **MAB elnöke elfogadott**. Az akkreditációs jelentésben leírt hiányosságok tervezett orvoslására az IT megfelelően kitért.

A monitor eljárás lefolytatásához a főiskola 2015. szeptember 29-én benyújtotta a **MAB-hoz az intézkedési terv végrehajtásáról szóló beszámolóját**. Ennek alapján az akkreditációs jelentésben tárgyalt hiányosságok tekintetében a következők állapíthatók meg.

Értékelés:

1. *Az intézmény rögzítse egyértelműen tanszékeinek és kutatóintézeteinek számát és nevét, és a vonatkozó intézményi alapidokumentumokban rögzítse az így megállapított szervezeti struktúrát.*

A módosított SZMSZ II. kötete tartalmazza a tanszékek és kutatóintézetek számát és elnevezését. A szervezeti struktúra az SZMSZ-ben és az intézmény honlapján is megtalálható. A kutatóintézetek száma az SZMSZ szerint: 10, míg a honlap *Szervezeti egységek – Intézetek* menüpontja alatt 11 intézet van felsorolva (többetként a Wesley Pasztorállélektani Intézet, a Wesley Theológiai Kutatóintézet pedig Wesley Theológiai Szeminárium elnevezéssel szerepel). A *Teológia szak Tudományos és kutatóintézetek* menüpontjában szereplő 10 név sem egyezik meg teljesen az SZMSZ listájában található intézetekkel (itt is szerepel többetként a Wesley Pasztorállélektani Intézet, a Polgárjogi Kutatóintézet viszont hiányzik). A honlapon a szervezeti egységek között a tanszékek nincsenek felsorolva. **Az intézeti struktúra tehát az intézményi honlapon továbbra is pontosításra szorul az SZMSZ-nek megfelelően.**

2. *Az intézmény aktualizálja intézményi alapidokumentumait, mindenekelőtt Szervezeti és Működési Szabályzatát, organogramját és az egyéb, gyakran még a 2005. évi felsőoktatási törvényre épülő intézményi szabályzatait, és teremtsen meg e dokumentumok belső összehangoltságát. Szabályzatilag rögzítse a kollégiumi díjakat és azok megállapításának módját, az 51/2007. kormányrendeletnek megfelelően.*

A SZMSZ és a Minőségbiztosítási szabályzat módosítása az ajánlásnak megfelelően megtörtént. A kollégiumi díjak megállapításának módjáról és mértékéről az SZMSZ rendelkezik és a *Kollégiumi elhelyezési igénylőlap* tájékoztatja az igénylőket. **Az intézmény aktuális organogramja nem található meg a honlapon. A 2012-ben elfogadott Intézményfejlesztési terv Intézkedési tervnek megfelelő átdolgozása egyelőre nem történt meg. Az Alapító okirat aktualizálása szintén szükséges lenne.**

3. *Az intézmény folytassa tovább új honlapjának fejlesztését, különösen az elévült oldalak törlése vagy frissítése terén, és a honlap tartalmát hozza összhangba az aktualizált alapidokumentumok tartalmával.*

A honlap nagyrészt frissítésre került, szerkezete funkcionálisan átlátható, az elévült oldalakat törölték, az adatok feltöltése folyamatos. A tartalom néhány kivételtől eltekintve – ld. fent 1. és 2. pont – megfelel az alapidokumentumok tartalmának.

4. *Az intézmény dolgozza ki a képzési programok indításával kapcsolatban a minőségbiztosítási és -fejlesztési eljárásokat, és szabályzatilag rögzítse ezeket.*

Az intézmény új minőségstratégiájában (II. pont) **szerepel** a képzési programok jóváhagyása, rendszeres átvizsgálása és figyelemmel kísérése az ESG-nek megfelelően, **a konkrét eljárások, folyamatleírások ugyanakkor még nincsenek kidolgozva.**

5. *Az intézmény törekedjen a teljes munkaidőben, jogviszonyban alkalmazott oktatók számának és részarányának növelésére.*

Az akkreditációs határozat megállapította, hogy az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma összesen 23 fő a legalább szükséges 35 fő helyett, valamint az alaptevékenység ellátásához rendelhető, munkaviszonyban vagy ezzel azonos elbírálás alá eső jogviszonyban foglalkoztatott oktatók és kutatók legalább 60%-os elvárt arányát az intézmény csupán 28%-ban teljesíti: 93 főből összesen 26 fő.

A beszámolóban leírtak alapján a WJLF törekszik a munkaviszonyban alkalmazott oktatók számának növelésére, az arány a korábbi állapothoz képest jelentősen javult (57%): a hitéleti szakok tantervének felülvizsgálata, új minősített oktatók alkalmazása és a tereptanárok oktatói névsorból való törlése együttesen biztosíthatja a MAB elvárásoknak való megfelelést.

Az alaptevékenység ellátásához szükséges oktatók és kutatók 60%-át az intézmény munkaviszonyban vagy ennek megfelelő jogviszonyban (65 főből 39 fő) foglalkoztatja. A beszámolóban 3 minősített oktató szerződtetését jelzik, összességében az oktatói táblázat az elmúlt időszakban 6 fő minősített oktatói létszámnövekedéssel számol. Rajtuk kívül nyolc tudományos fokozattal nem rendelkező oktató szerződtetésére is sor került.

A munkaviszonyban vagy azzal azonos elbírálás alá eső jogviszonyban foglalkoztatott oktatók legalább egyharmadának van tudományos fokozata (39 főből 22 fő: 56%).

6. *Az intézmény szabályzatilag dolgozza ki és rögzítse az oktatók rendszeres minősítésének rendjét és a sikertelen minősítési eljárás jogkövetkezményeit. A 2006. január 1-eje után történt főiskolai docensi kinevezések terén szabályzatilag rögzítse, hogy az Nftv. 28. § (2) rendelkezéseit érvényesíti: főiskolai docensi kinevezéshez PhD fokozat megszerzés szükséges. Törölje Szervezeti és Működési Szabályzatának azon passzusát, amely jelenleg – és a jövőre nézve is – engedélyezi az oktatói állások főiskolai végzettséggel történő betöltését.*

Az LB jelentésére adott válaszában az intézmény jelezte, hogy 2014. szeptember 3-án **a Szenátus az SZMSZ vonatkozó szabályát törölte.** Az új SZMSZ 4. kötete **tartalmazza a foglalkoztatási követelményrendszert.** Az oktatók rendszeres minősítésének rendjéről és a jogkövetkezményekről a IV.2. § – tág, de életszerű határok között – rendelkezik.

7. *Az intézmény dolgozzon ki akcióttervet a passzív hallgatók, a nyelvvizsga hiányában a diplomát át nem vevő hallgatók számának, valamint a lemorzsolódásnak a csökkentésére.*

Az intézmény tudatában van a problémának, törekszik jó megoldásokat találni. A passzív és nyelvvizsga hiányában a diplomát át nem vett hallgatók arányának csökkentése érdekében hozott rendelkezések: diploma átadás a záróvizsga után három évvel az az intézmény által szervezett nyelvvizsga birtokában is (2013-ig az Nftv lehetővé tette), önköltséges nyelvi óráknak helybiztosítás, a főiskola anyagi megerősödésekor kedvezményes nyelvi órák felkínálása. A levelező és nappali tagozaton tanuló hallgatók nagy része munkavállalás mellett végzi tanulmányait, amely mindkét területen érezteti negatív hatását.

8. *Az intézmény törekedjen az intézményirányításban az önkormányzatiság és a képviseleti elv erősebb érvényesítésére, mindenekelőtt a Szenátus összetétele, valamint a magasabb vezetők és vezetők kinevezésével kapcsolatos alkalmazotti vélemény-nyilvánítás területén.*

A Szenátus létszámát az SZMSZ (II.17. §) az eddigi 12 helyett 15 főben jelöli meg. A Szenátus főiskolai és **fenntartótól közvetlenül delegált tagjainak aránya javult** (bár 6+1 főt még így is a fenntartó delegál). Ezen túlmenően a **dolgozói és oktatói fórum** létrehozásával az intézmény a közvetlen párbeszédet kívánja elősegíteni.

9. *Az intézmény határozottabb módon kapcsolódjon be a hazai- és nemzetközi tudományos közéletbe. Keresse együttműködési megállapodások lehetőségét más felsőoktatási intézményekkel, melyek keretében közös oktatási és kutatási programok működtethetők.*

A WJLF szakmai kapcsolatai az utóbbi évben is erősödtek: nagyszámúak és színvonalasak, **az ajánlás megvalósulása a dokumentumok alapján megfelelő.**

10. *Az intézmény törekedjen a könyvtári állomány megfelelő elhelyezésére, ezen belül pedig a kötelező és ajánlott irodalom elérhetőségének javítására.*

A könyvtári épület megépítésére anyagi erejének függvényében az intézmény súlyt helyez, de ez nyilvánvalóan hosszabb időt vesz igénybe. **Javított a tananyagot képező irodalom fizikai elérhetőségén.** Előzetes bejelentés alapján akár éjszaka is lehetővé teszi a könyvtárhasználatot.

11. *Az intézmény fontolja meg tanulmányi ügyekben a testületi döntéshozatal szerepének bővítését.*

A Tanulmányi Bizottság és Kreditátviteli Bizottság eddigi működésére alapozva az intézmény **nem látja szükségesnek a változtatást.** Az intézményi beszámoló szerint a rektor gyakorlatilag nem kapcsolódik be közvetlenül tanulmányi ügyek irányításába.

12. *Az intézmény törekedjen, lehetőségeihez igazodó ütemezésben, az élő idegen nyelvi oktatás fejlesztésére, a számítógéppark fejlesztésére és a hallgatói sport megfelelő infrastruktúrájának kialakítására.*

Utóbbi időben PC és oktatástechnikai eszközbeszerzés történt. Az élő idegen nyelv oktatása választható.

Összegzés: A benyújtott dokumentációból megállapítható, hogy a WJLF vezetése törekszik a MAB akkreditációs jelentésében javasoltak megvalósítására. Jelentősen átdolgozták az intézmény SZMSZ-ét, és elkészítették Minőségbiztosítási tervét. A MAB szakértőivel való konzultáció alapján az intézmény célul tűzte, hogy teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak arányát a gyakorlólhelyi oktatók beszámításának elhagyásával, tantárgy-koncentrációval, valamint további három teljes állású oktató szerződtetésével megoldja. Tekintettel a WJLF fenntartójának, a *Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségnek* a jelenlegi kedvezőtlen jogi státuszára és a főiskola eddigi gyakorlatából eredő tehetetlenségi erőre, jól látszik, hogy a MAB jelentése óta eltelt idő nem volt és nem is lehetett elegendő az ajánlások következetes megvalósítására. Bár a fenti részletes vizsgálatok eredményeit tekintve a főiskola még számos jelentős intézkedés előtt áll, a 2015-ben végrehajtott intézkedések biztatóak a közeljövőben folyamatosan megvalósítandó, jelentősebb átalakításra vonatkozóan.

A *Wesley János Lelkészképző Főiskola* intézményakkreditációs követő (monitor) eljárásában készített intézkedési tervének végrehajtásáról szóló beszámolót a MAB elfogadja.

<i>Wesley János Lelkészképző Főiskola</i>	Akkreditációs minősítés
teológia osztatlan mesterképzési szak (10 félév) lelkész szakirány (12 félév) szakindítási MAB határozat: 2006/9/XII.	2016/2/VIII/5/1 SZ. MAB HATÁROZAT NA (nem akkreditált) A szak akkreditációját – a jelentésben megjelölt hiányosságok miatt – a MAB megvonja.

Értékelés:

1. *Az intézmény a szak mintatantervét alakítsa az államilag jóváhagyott és kihirdetett KKK követelményeihez, ennek keretében pedig szüntesse meg a teológia szakirányt, és a teológia szak képzési idejét ezzel állítsa vissza 10 félévre, az oklevél megszerzéséhez szükséges minimális kreditszámot pedig 300 kreditre.*

A szak KKK-ja az intézményi honlapon nem érhető el.

A teológia szak képzési ideje és a hozzá rendelt kreditek továbbra is csak részben teljesítik a KKK követelményeit. A teológia szakirányt megszüntették, a lelkész szakiránynak pedig a 11–12. félév ad helyet. Az összkredit azonban 10 félév alatt **303 kredit** a 300 helyett, a **11–12. félév** pedig 60 kredit helyett csak **30 kreditet** tartalmaz.

2. *Az intézmény az oktatói kar további fejlesztésével biztosítsa a szakon, hogy*

- *teljesüljön a teljes munkaidőben foglalkoztatott (T) és az egyéb módon foglalkoztatott (E) tantárgyfelelős oktatók 3:1-es aránya;*

A beszámolóban az intézmény jelzi, hogy három oktatóval létesített foglalkoztatási jogviszonyt, viszont nem egyértelmű, hogy mindhárom személy a teológia szak oktatója-e. A teljes munkaidőben és egyéb módon foglalkoztatott **tantárgyfelelős oktatók 3:1 T:E arányára vonatkozó elvárás jelenleg nem teljesül, a képzésben részt vevő 26 tantárgyfelelős oktató közül 14 teljes munkaidőben foglalkoztatott.** Az oktatói táblázatban szereplő „szakirányfelelős” oktatókhoz rendelt adatok nyilvánvalóan helytelen értelmezésből fakadnak, ugyanakkor a létező lelkész szakirány felelősét a táblázat nem tartalmazza. Egyes tantárgycsoportok nem értelmezhetőek szakirányként. A szakirány fogalmát az Nftv. egyértelműen meghatározza.

- *a tantárgyfelelősök kreditterhelésének és az általuk gondozott tantárgyak számának vonatkozásában teljesüljenek a MAB akkreditációs elvárásai.*

A maximális kreditterhelésre vonatkozó elvárások teljesülnek (35 vagy annál több kredittel terhelt oktató nincs, 2 oktatót terhel 25 kredit). **Jelenleg is két tantárgyfelelős 7 tantárgynál többet gondoz a szakon. Az egyéb módon foglalkoztatott oktatók egy része átlépi a legfeljebb 4 tantárgy vagy 15 kredit korlátot.** (1 fő: 5 tantárgy felelőse, további 3 fő kreditje pedig több mint 15). **Hét tantárgyfelelős nem rendelkezik tudományos fokozattal, bár többségük nyelvi vagy gyakorlati tárgyért felel.**

E ponthoz kapcsolódóan kell még megjegyezni, hogy a tudományos fokozattal nem rendelkező **tantárgyfelelősök között több tanársegéd** is szerepel. Tanársegéd egyáltalán nem lehet tantárgyfelelős.

3. *Az intézmény dolgozza ki és szabályzatilag rögzítse a szakfelelős kompetenciáját a szak képzési programjának szervezése, felügyelete és fejlesztése terén.*

Az SZMSZ többször kitér a szakfelelős feladataira, de a II.39. § (4) i) pontban a tanszékvezetőhöz rendeli „a tanszék hatáskörébe sorolt szakok” szakfelelősi feladatát, majd erre építve az (5) pontban meghatározza a tanszékvezető-szakfelelős feladatait. **Javasolt az összetett tanszékvezető-szakfelelős tisztség szabályozásában az egyes funkciókhoz tartozó feladatokat határozottan elkülöníteni.**

4. *Az intézmény szabályzatilag is rögzítse a gyakorlólhelyeire vonatkozó irányelveket és elvárásokat, és rögzítse a gyakorlólhelyek kiválasztásának mechanizmusát.*

Az intézmény által megküldött lelkész szakirányos szakmai gyakorlat szabályai **tartalmazzák a gyakorlólhellyel szemben támasztott elvárásokat, a mentor feladatait, a gyakorlólhely kiválasztásáról azonban érdemben nem rendelkezik.** („A gyakorlat az intézmény sajátosságaitól, a mentortanár időrendjétől és az adott közösségtől, a gyülekezeti lehetőségektől függ.”) **Egyelőre nem világos, hogy ez a szabály mely szabályzatnak képezi.**

Összegzés: Az intézmény a monitor eljárásra készített anyagát e képzésről nem a MAB útmutatója alapján állította össze, s a hiánypótlás során sem szolgáltatott olyan anyagot, amely alapján a MAB a képzés megfelelőségéről minden kétséget kizáróan dönteni tudott volna. A MAB összességében pozitívan értékelte, hogy az intézmény a szakon belül a korábbi értelmezhetetlen „teológus szakirányt” megszüntette, és a gyakorlati ismeretek megszerzésének kereteit szabályozta, és hogy történtek intézkedések az oktatói háttér rendezésére. Nem fogadható el azonban a szakon kötelezően megszerzendő kreditek számának eltérése a 300-tól, illetve lelkész szakirányon a 360-tól. Az intézmény szakirányfelelősöknek nevez olyan oktatókat, akik nem szakirányokért felelnek. A figyelemfelhívás ellenére a szak KKK-ja a monitor eljárás idején sem volt elérhető az intézmény honlapján. A tantárgyfelelősök között több tanársegéd szerepel. A hét tudományos fokozattal nem rendelkező tantárgyfelelős között olyan is szerepel, aki nem gyakorlati tantárgyért vagy kis jelentőségű tantárgyért felel. Túl magas a nem teljes munkaidőben foglalkoztatott tantárgyfelelősök aránya. Több tantárgyfelelős az elfogadottnál nagyobb számú tantárgyért felel.

<i>Wesley János Lelkészképző Főiskola</i>	Akkreditációs minősítés
<p>tanár mesterképzési szak hittanár-nevelő tanár szakképzettség (5 félév)</p> <p>szakindítási MAB határozat: -</p>	<p>2016/2/VIII/5/2 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p>NA (nem akkreditált)</p> <p>A szak akkreditációját – a jelentésben megjelölt hiányosságok miatt – a MAB megvonja.</p>

Értékelés:

1. *Az intézmény vizsgálja felül a szak kreditkiosztását a tanári mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményeinek 5. és 6. pontja, valamint a 79/2006. (IV. 5.) Korm. rend. 23. § (5) bekezdése szerint, és a szükséges módosításokat az intézményi mintatantervben hajtsa végre.*

A szak KKK-ja az intézményi honlapon nem érhető el.

15/2006 (IV.3.) OM rendelet 4. sz. melléklet 4–6. pontja két tanári szakképzettség párhuzamos megszerzése esetén várja el osztott képzésben az 5 félév 150 kredit értékű hallgatói teljesítményt. Egy szakképzettség esetén 4 félév, 120 kredittel számol. A rendeletben leírt szakterületi ismeretek: pedagógiai-pszichológiai ismeretek és szakmai gyakorlat 80:40:30 kredit előírását az intézmény nem teljesíti. A félévekre megadott kreditek helyes összeadása után 68:28:42 arány állapítható meg.

A tanulmányi idő alatt megszerezhető kreditszám nem felel meg sem a 120 kreditese 4 féléves egyszakos, sem a 150 kreditese 5 féléves kétszakos képzés kreditértékének. Az alapozó ismeretek (helyes összeadás után) 43 kreditet, a teológiai és a pedagógiai, pszichológiai törzsanyag 35-35 kreditet tesz ki, a gyakorlatokra 42 kreditet terveznek. Az így teljesítendő **155 kredit**en túl szerepelnek a szabadon választható krediteket (6 kredit). **Az első és a második félév kreditértéke (34 és 36 kredit a szabadon választható tárgyak nélkül) több, mint 10 %-kal tér el a félévre vonatkozó 30 kreditese előírástól.**

2. *Biztosítani kell a képzésben a szabadon választható tárgyak megfelelő arányát.*

A tantervben a szabadon választható tantárgyak számára a kötelezően megszerzendő kreditszámon belül legalább 8 kredit értékű tartományt kellene fenntartani, ami a fentiek alapján nem teljesül. A megjelölt szabadon választható tárgyak kreditértéke ugyan nem elegendő, de az intézmény más szakjait figyelembe véve a szabadon választható tárgyak megfelelő számban biztosíthatóak.

3. *Az intézmény az oktatói kar további fejlesztésével biztosítsa a szakon, hogy*

- *a tantárgyfelelősök mindegyike tudományos minősítéssel rendelkezzen;*

A beszámolóban a WJLF rögzíti, hogy „A létesítendő szakok miatt főállásba került oktatóval kiegészülve teljesül a követelmény, miszerint mindegyik tantárgyfelelős tudományos minősítéssel rendelkezzen”. Ezzel szemben **a tantervi táblázat szerint 10 kötelező tantárgy felelőse továbbra nem rendelkezik tudományos fokozattal.** Az oktatói táblázatban szereplő „szakirányfelelős” oktatókhoz rendelt adatok nyilvánvalóan helytelen értelmezésből fakadnak. Egyes tantárgycsoportok nem értelmezhetőek szakirányként.

- *teljesüljön a teljes munkaidőben foglalkoztatott (T) és az egyéb módon foglalkoztatott (E) tantárgyfelelős oktatók 3:1-es aránya.*

A teljes munkaidős munkaviszonyban vagy ezzel azonos elbírálás alá eső jogviszonyban foglalkoztatott és az egyéb módon foglalkoztatott tantárgyfelelősök 3:1 aránya a beszámoló szerint teljesült. **Az oktatói kimutatás alapján azonban ez a számarány 12 T:16 E, tehát az elvárás nem teljesül!**

E ponthoz kapcsolódóan kell még megjegyezni, hogy a tudományos fokozattal nem rendelkező **tantárgyfelelősök között több tanársegéd** is szerepel. Tanársegéd egyáltalán nem lehet tantárgyfelelős.

4. *Az intézmény dolgozza ki és szabályzatilag rögzítse a gyakorlati képzőhelyek befogadásának és a képzési tartalom számonkérésének egységes rendjét.*

A beszámoló szerint: „A hittanár – nevelő tanár mesterszak összefüggő egyéni szakmai gyakorlatának szabályai, a gyakorló helyek kiválasztásának szempontjai” című dokumentum tartalmazza az elvárt szempontokat. **Egyelőre nem látszik, hogy ezek a szabályok mely szabályzatnak képezik részét.**

Összegzés: Az intézmény a monitor eljárásra készített anyagát e képzésről nem a MAB útmutatója alapján állította össze, s a hiánypótlás során sem szolgáltatott olyan anyagot, amely alapján a MAB a képzés megfelelőségéről minden kétséget kizáróan dönteni tudott volna. A MAB összességében pozitívan értékelte, hogy a gyakorlati ismeretek megszerzésének kereteit szabályozta, és hogy történtek intézkedések az oktatói háttér rendezésére. Nem fogadható el azonban a szakon kötelezően megszerzendő kreditek számának eltérése a jogszabályban meghatározott 120, ill. 150 kredites értéktől. A szabadon választható tantárgyak számára nem marad megfelelő számú fenntartott kredit a kötelezően megszerzendő kreditek között. Az intézmény szakirányfelelősöknek nevez olyan oktatókat, akik nem szakirányokért felelnek. A figyelemfelhívás ellenére a szak KKK-ja a monitor eljárás idején sem volt elérhető az intézmény honlapján. A tantárgyfelelősök között több tanársegéd szerepel. A nyolc tudományos fokozattal nem rendelkező tantárgyfelelős között olyan is szerepel, aki nem gyakorlati tantárgyért vagy kis jelentőségű tantárgyért felel. Túl magas a nem teljes munkaidőben foglalkoztatott tantárgyfelelősök aránya.